

Национален институт на правосъдието
"Повишаване капацитета на съдебната система и обучение по Европейската
конвенция за защита правата на човека и основните свободи в Националния
институт на правосъдието"
Договор № 93-00-42/20.02.2013 НФМ 2009-2014

Дело Kilyen срещу Румъния (Kilyen v. Romania), no. 44817/04

Решение на Трето отделение от 25 февруари 2014 г.

Член 8 – зачитане на дома

Общото препращане към закон, който дава широки правомощия на полицията за извършване на претърсвания, не може да замести конкретното разрешение, което определя предмета и обхвата на претърсването и е изготвено в съответствие със законовите разпоредби преди или след полицейската акция.

Фактите

На 10 май 2003 г., в отсъствието на жалбоподателя, в двора на къщата му влезли двама полицаи, разследващи кражба на коли в района. Докато оглеждали двора и навеса, дошъл съседът на жалбоподателя, на когото те се представили и обяснили причината да са в двора. С връщането си в града жалбоподателят подал жалба до прокуратурата за това, че полицаите са влезли в имота му в негово отсъствие, без неговото съгласие и без надлежна заповед за оглед. Прокурорът отказал да образува наказателно производство, като приел, че полицаите са влезли в двора без намерение да извършат престъпление, а целта им била единствено да проверят номерата на шаситата на намиращите се в двора коли.

Жалбоподателят обжалвал пред съда отказа на прокуратурата, но съдилищата постановили, че полицаите са действали законосъобразно в рамките на правомощията си по Закона за организацията на румънската полиция, съгласно който „при извършено престъпление, в хода на преследване на дееца или при разследване на терористичен акт, полицията може да влиза в жилища, търговски обекти, обществени или частни институции, политически или социални организации, независимо от собствеността им”.

Правото

Правителството прави възражение за недопустимост на жалбата поради неизчерпване на вътрешноправно средство за защита, а именно - че жалбоподателят не е предявил граждански иск за непозволено увреждане срещу двамата полицаи.

25-28. Според Съда, макар и гражданският иск да е бил теоретично достъпен за получаване на обезщетение за вреди от закононарушение, към онзи момент деликтната отговорност е била от субективен характер и се е изисквало доказване на вина. Следователно, след като наказателните съдилища изрично са постановили, че липсва умисъл за извършване на закононарушение и техните решения по закон са задължителни за гражданските съдилища, жалбоподателят не е имал реален шанс да

ангажира гражданската отговорност на двамата полицаи – т.е. предлаганото средство за защита е било неефективно на практика, макар и достъпно на теория.

29-31. Страните не спорят, че е налице намеса в правото на жалбоподателя на зачитане на дома му, но за да е съобразена тя с Конвенцията, следва да е предвидена в закона.

32. Съдът повтаря, че изразът „в съответствие със закона“ изисква на първо място оспорваната мярка да има основание в националния закон, който да е достъпен и достатъчно прецизно формулиран, за да позволи на адресатите си да предвидят в конкретните обстоятелства в достатъчна степен последиците от действията си.

33-34. Правителството се позовава на закон, който съдържа общи правила и задължения на полицаите и не съдържа конкретни разпоредби относно претърсването на жилищата. „В решението на Върховния съд по настоящия казус се препраща към Закона за организацията на румънската полиция, който възлага широки правомощия при извършването на претърсвания при данни за сериозни престъпления, преследване на престъпници или провеждане на антитерористични операции. Този закон обаче не дефинира достатъчно ясно обхвата на полицейските правомощия и начина на упражняването им, така че да гарантира адекватна защита срещу произвол. Общото препращане към този закон не може да замести конкретното разрешение за извършване на претърсване, което определя предмета и обхвата му и е изготвено в съответствие с законовите разпоредби преди или след това.“

35-38. Съдът намира, че разпоредбите, които се сочат като правна рамка за извършеното претърсване на дома на жалбоподателя, са неясно и общо формулирани и не предоставят адекватна и ефективна защита срещу злоупотреба. При липсата на предхождащо или последващо разрешение, което ясно да дефинира целта и обхвата на претърсването и което жалбоподателят да е можел да обжалва пред съд, намесата в правата на жалбоподателя не е била „законна“. Следователно е имало нарушение на чл. 8 от Конвенцията.